

SP7MP_S4c2 Specializace: Edukace jedinců s poruchami chování

Přednášející:

- doc. PhDr. Věra Vojtová, Ph.D. 17410@mail.muni.cz
- Mgr. Petra Segetová, segetovapetra@gmail.com
- Mgr. Kateřina Štrausová, 409561@mail.muni.cz

Anotace předmětu

Cílem předmětu je rozšířit kompetence studentů pro informované přístupy k poradenství, intervenci a provázení dětí v riziku, s problémy a s poruchami chování. Studenti budou vedeni k aplikaci postupů pro podporu, posilování a provázení cílové skupiny dětí v edukačních procesech. Platformou pro téma je osobnostní přístup, teorie resilience a inkluzivního vzdělávání. Studenti budou nahlížet danou problematiku v podmínkách inkluzivní i segregované edukace v kontextu současných změn paradigmatu etopedie na národní úrovni a ve srovnání se zahraničními příklady z výzkumů a z praxe oboru. Přístupy a postoje budou srovnávat a aplikovat na případovou práci v kontextu katalogu podpůrných opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění.

Osnova kurzu

- Etopedie v kontextu inkluzivních posunů v přístupech k lidem s postižením, koncept resilience a inkluze
- Poradenství, diagnostika a intervence na systémové a individuální úrovni
- Specifika poradenství a intervence u dětí/mládeže:
  - Internalizované poruchy chování
  - Extrenalizované poruchy chování
  - ADHD, ADD
- Edukační potřeby cílové skupiny jako zdroj intervenční práce speciálního pedagoga, edukační potřeby cílové skupiny v kontextu výuky
- Podpůrná opatření – kritický přístup
- Inkluzivní trendy v institucionální výchově
- Speciálněpedagogická diagnostika se zaměřením na rizika v chování dítěte
- Intervence a poradenství 3P
- Specifika intervence a poradenství ve školských zařízeních pro žáky s problémy, s poruchami chování srovnání se zahraničím
- Role a systém pomáhajících organizací a zařízení pro děti s problémy, s poruchami chování srovnání se zahraničím, pro mladé dospělé
- Kvalita života jedince s poruchami chování – profese, sociální vazby, strategie zvládnání
- Typologie osobnosti dětí jako základ diferencovaného přístupu
- Případová práce v kontextu holistického přístupu k intervenci 3P

Literatura

- VOJTOVÁ, V. Inkluzivní vzdělávání žáků v riziku a s poruchami chování jako perspektiva kvality života v dospělosti. Brno: MSD, 2010 ISBN 978-80-210-5159-1
- ČERVENKA, K. a V. VOJTOVÁ, et al. Východiska pro speciálněpedagogické intervence. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2013. 111 s. ISBN 978-80-210-6617-5.
- VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA et al. Intervence pro inkluzi. 1. vyd. Brno: MuniPress, 2013. 203 s. ISBN 978-80-210-6645-8
- Studie o právech dítěte. -- 1. vyd. -- Brno: Česko-britská o.p.s., 2011. ISBN 978-80-260-0377-9 (brož.)
- VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA et al. Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 193 s. ISBN 978-80-210-6134-7.
- KŘIVOHLAVÝ, J. Jak přežít vztek, zlost a agresi. Praha: Grada Publishing, a.s., 2004. ISBN 80-247-0818-3.
- LABÁTH, V. (ed.) Riziková mládež. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001. 157 s. ISBN 80-85850-66-4.
- ŘÍČAN, P., Cesta životem. Praha: Portál, 2004
- ŠOLCOVÁ, I. Vývoj resilience v dětství a dospělosti. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2009. ISBN 978-80-247-2947-3.
- VEČERKA, K. Ohrožená mládež mezi prevencí a represí 1. vyd. -- Praha : Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2011. ISBN 978-80-7338-118-9 (brož.)
- ŠEVČÍK, D. Domácí násilí: kontext, dynamika a intervence Vyd. 1. -- Praha : Portál, 2011. -- 192 s. ISBN 978-80-7367-690-2 (brož.)
- RIEGER, Zdenek. Návrat k rodině a domů – příprava na odchod z ústavní péče. Praha: Portál. ISBN: 978-80-7367-544-8
- Miková, S., Stang, J. Typologie osobnosti u dětí. Praha: Portál. 2015 ISBN_978-80-262-0874-7
- Felcmanová, L., Habrová, M., Katalog podpůrných opatření PRO ŽÁKY S POTŘEBOU PODPORY VE VZDĚLÁVÁNÍ Z DŮVODU SOCIÁLNÍHO ZNEVÝHODNĚNÍ. <http://inkluzie.upol.cz/ebooks/katalog-szn/katalog-szn.pdf>

Výstupy kurzu jsou:

- (1) prostudovat knihu VOJTOVÁ, V. a K. ČERVENKA. Edukační potřeby dětí v riziku a s poruchami chování. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2012. 193 s. ISBN 978-80-210-6134-7
- (2) prostudovat vybrané kapitoly z knihy MIKOVÁ, S., STANG, J. TYPOLOGIE OSOBNOSTI U DĚTÍ. PRAHA: PORTÁL. 2015. ISBN_978-80-262-0874-7
- (3) Samostudium *Katalogu podpůrných opatření pro žáky z důvodu sociálního znevýhodnění*.
- (4) Na základě výše uvedené literatury a katalogu zpracovat metodiku intervenčního programu/průvodce k případové studii.
- (5) písemná zkouška, ústní zkouška.

Informační zdroje seminární práce:

Termín odevzdání do odevzdávnary v isu je:

Ad1) nastudovat do 16.10.2015

Ad2) nastudovat do 15.11.2015

Ad3) nastudovat do 5.1.2016

Ad4) zavěsit do odevzdávnary k předmětu do 30.1.2016.

Tištěnou verzi založit do portfolia jako podmínku ke zkoušce.

Práce bude zahrnuta do hodnocení předmětu do 50%, bodové hodnocení odpovídá stupnici A – F.